

RTU studiju kurss "Sociālā darba teorijas"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0352
Nosaukums	Sociālā darba teorijas
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Undīne Vēvere - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā studenti apgūst zināšanas par sociālā darba teoriju veidiem un klasifikāciju, to izmantošanu sociālo gadījumu risināšanas procesā, kā arī darbā ar konkrētām sociālā darba mērķa grupām. Studiju kursā sociālā darba teorijas tiek aplūkotas gan no vēsturiskā skata punkta, gan tiek aktualizētas mūsdienu populārākās teorijas, kuras tiek izmantotās profesionālajā sociālajā darbā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt zināšanas un izpratni par sociālā darba teorijām, attīstīt analītiskās domāšanas un sociālo problēmu risināšanas prasmes, pielietojot teorijas sociālo gadījumu risināšanā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Veidot studentu izpratni par sociālā darba teoriju vēsturisko attīstību, sekmējot izpratni par mūsdienu populārākajām sociālā darba teorijām (teorija etimoloģija); 2. Veicināt studentu spēju identificēt sociālā darba teoriju pielietojumu praktiskajā sociālajā darbā (darbs ar gadījumu, gadījuma vadīšana, psihosociālā konsultēšana); 3. Veidot studentu kompetenci atšķirt sociālo darbu teoriju izmantošanas atšķirības praksē, to ieguvumus vai šķēršļus, ja teorijas tiek lietotas neatbilstoši.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Teorētiskās literatūras studēšana, praktiskās nodarbības: sociālo gadījumu analīze un risināšana, izmantojot teorijās balstītus novērtēšanas veidus.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Markovič, D. (2024). Digital social work or e-social work? Towards social work in a digital environment. 2. Fergusons, H., Warwick, L., Disney, T., Leigh, J., Cooner, T., Beddoe, L. (2022). Relationship-based practice and the creation of therapeutic change in long-term work: social work as a holding relationship. The International Journal. 41/2 (209.-227. lpp). [tiešsaiste].[skatīts:2023.g.24.aprīlī].Pieejams: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02615479.2020.1837105 3. Roga-Vailza, V., Ozola, I., & Apine, E. (Red.). Sociālais darbs ar gadījumu. Teorija praksē. (2021). 4. Heslop, P., Meredith, C. (2021). Social Work Theory in Practice. London: SAGE. (Pieejama RTU Liepājas akadēmijas abonementā) 5. Labklājības ministrija. (2019). Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Rīga: SIA "Dobums". (Īpaši: 88.lpp. – 91.lpp.) 6. Labklājības ministrija. (2020). Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar vardarbībā cietušām un vardarbību veikušām personām. Rīga: SIA "DBA Tehnoloģijas". (Īpaši: 24.lpp.-25.lpp.; 46.lpp.-48.lpp.). 7. Labklājības ministrija. (2020). Metodiskais materiāls sociālajam darbam ģimenēm ar bērniem. Rīga: SIA "Drukātava". (Īpaši: 44.lpp.- 52.lpp.). 8. Labklājības ministrija. (2021). Sociālais darbs ar gadījumu. Prakse teorijā I. SIA "Drukātava". (Pieejas sociālajā darbā ar sociālo gadījumu. 209.lpp-237.lpp.) 9. Malcolm, P. (2023). Modern Social Work Theory. London : Bloomsbury Academic. Papildus/ Additional: 1. Labklājības ministrijas izstrādās metodikas dažādām sociālā darba mērķa grupām. Pieejams https://www.lm.gov.lv/lv/metodiskie-materiali-0 2. Brelyantika - Jesa, I. (2023). Digital Social Work with Children and Youth : A New Challenge in Professional Practice 3. Social work license map. Theoretical Approaches in Social Work: Social Learning Theory. Pieejams: https://socialworklicensemap.com/social-work-resources/social-learning-theory-and-its-importance-to-social-work/ 4. Šera, D. (2019). Spēcināšana kā iespēja. Rokasgrāmata cilvēku iesaistīšanai sociālo pakalpojumu izstrādē un nodrošināšanā. Pieejams https://www.sempre-project.eu/uploads/files%20for%20download/Empowerment%20Handbook/SEMPRE_Empowerment%20Handbook_Latvian%20version_LV_2.pdf 5. Healy, K. (2022). Social Work Theories in Context. New York : Bloomsbury Academic. 6. Heslop, P. (2021). Social Work Theory in Practice. Los Angeles : SAGE. Citi informācijas avoti/ Other sources of information: 1. 6 Important Theories in Social Work & 6 Practice Models in 2024. Pieejams https://research.com/education/important-theories-in-social-work 2. Singh Jamir Singh, P., Azman, A. (2022). Theory and Ecological Approach in Social Work Practice: An Actual Case Illustration. Social Work Journal (ASWJ), Volume 7, Issue 6, (page 24-33) DOI: https://doi.org/10.47405/aswj.v7i6.232 3. What is Systems Theory? – Social Work Theories in 2024. Pieejams https://research.com/education/what-is-systems-theory 4. Sociālā darba pamatteorijas. Pieejams https://socialaisdarbs.blogspot.com/p/normal-0-false-false-false-lv-x-none-x.html

Nepieciešamās priekšzināšanas	Sociālā psiholoģija. Vērtību teorijas un prakse. Andragoģija. Gerontoloģija.
-------------------------------	---

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Teoriju vēsturiskā attīstība sociālā darba kontekstā (teoriju etimoloģija). Sociālā darba pamatteorijas. Sociālā darba teoriju veidi un to klasifikācijas piemēri.	10	10	4	20
Populārāko sociālā darba teoriju detalizēts apskats (sistēmteorijas, psihodinamiskā pieeja, radikālais sociālais darbs, lomu teorija, konfliktu teorija, krīzes intervence utt.). Ilgtermiņa un īstermiņa pieejas.	10	10	4	20
Teoriju izvērtēšana praktiskai pielietošanai. Sociālo gadījumu risināšana, izmantojot sociālā darba teorijas. Piemēri. Spēcināšanas pieejas, uz personu centrētā pieeja. Uz ģimeni vērsta gadījuma vadīšanas modelis. Teoriju pielietojums pie konkrētām sociālā darba mērķa grupām.	12	32	8	28
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj pielietot atbilstošas teorijas, metodes un paņēmienus palīdzības sniegšanā un risinot klientu sociālās problēmas.	Mājas darbs - katram studentam ir iedalīta viena sociālā darba teorija, priekš kuras ir jāizdomā viens sociālais gadījums, kur šī teorija varētu tikt izmantota. Ir jāizskaidro šīs teorijas pamatprincipi, fokuss un mērķis, kā arī kāpēc tieši pie šī sociālā gadījuma konkrētā teorija būtu lietderīga.
Prot identificēt pielietojamās sociālā darba teorijas atbilstoši sociālā gadījuma raksturam, kā arī pārzina sociālā darba teoriju pielietojumu pie konkrētām sociālā darba mērķa grupām (klientiem) saskaņā ar Labklājības ministrija izstrādātajam metodikām.	Praktiskais darbs - studentam tiek iedots sociālā gadījuma apraksts un studentam ir jāizskaidro, kāda teorija vai teorijas tiks izmantotas (parasti pie gadījuma risināšanas tās būs 1-3 teorijas, kur viena ir galvenā/noteicošā). Jānosaka, kādi būs sniedzami mērķi klientiem, saskaņā ar izvēlēto teoriju.
Pārzina teoriju, kas var tikt izmantoti sociālajā darbā ar dažādām sociālā darba mērķa grupām. Izprot populārāko sociālā darba teoriju izmantošanas iespējas, grūtības un šķēršļus (piemēram, atšķirīgus gadījumus, kad konkrēto sociālo darba teoriju nevar izmantot).	Eksāmena darbs - izstrādāt sociālā darba teoriju kopsavilkuma tabulu, kurā tiktu salīdzinātā 25 populārāko teoriju galvenā būtība (pamatprincipi), klienta izpratne no teorijas skata punkta, problēmu rašanās cēlonis, kādās situācijās teorija tiek izmantota, teorijas sniegtā palīdzība un sociālā darba mērķis.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Mājasdarbs - sociālā darba teorijas piemērošana sociālajam gadījumam	30
Praktiskais darbs - sociāla gadījuma risināšana, izmantojot sociālā darba teoriju vai vairākas teorijas	20
Eksāmena darbs - sociālā darba teoriju kopsavilkums	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbauījumi		
		Lekcijas	Prakt. d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	